

Bijlage 1 Beleidskader

Inhoud

1.	Inleiding.....	1
2.	Europees beleid.....	2
3.	Rijksbeleid	4
4.	Provinciaal beleid	11
5.	Waterschap Rivierenland	17
6.	Gemeentelijk beleid	20

1. Inleiding

De beoogde gebiedsontwikkeling betreft een aanzienlijk plangebied met gevoelige factoren. Om de belangen van plangebied zo goed mogelijk te behartigen is het noodzakelijk alle relevante beleidskaders tijdig inzichtelijk te maken. Hieronder beschrijven we per bestuurslaag de relevante kaders met per kader in **groen** kort de wijze waarop het voornemen en de alternatieven rekening houden met het desbetreffende beleid. Dit zal in het MER verder uitgewerkt en beschreven worden. Het Beleidskader is onderdeel van de NRD Drutensche Waarden.

2. Europees beleid

Kaderrichtlijn Water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is een van de programma's die helpt de natuur in de rivieren, meren, plassen, kanalen en beken te herstellen. En te waarborgen dat chemische waterkwaliteit beter wordt dan de huidige verslechterde toestand. Om dit mogelijk te maken neemt Rijkswaterstaat maatregelen in en langs de grote rivieren, in samenwerking met andere overheden.

Door de landbouwgrond om te vormen naar natuur zullen er geen meststoffen en bestrijdingsmiddelen meer gebruikt worden in het plangebied wat een positief effect zal hebben op de waterkwaliteit. Daarnaast wordt er meer ruimte aan zowel natte als droge natuur gegeven waardoor het leefgebied voor dieren en planten sterk verbetert.

Natura 2000-gebied 'de Rijntakken'

Natura 2000-gebied "De Rijntakken" is te verdelen in vier deelgebieden waarvan de Drutensche Waard onder de 'Uiterwaarden Waal' valt. Het gebied is aangewezen onder de Vogelrichtlijn. Deze Europese richtlijn is een belangrijk instrument om de Europese vogelsoorten in stand te houden. De Vogelrichtlijn vereist dat lidstaten speciale beschermingszones aanwijzen ten behoeve van het Europese Natura 2000-netwerk. Voor vogels moeten deze speciale beschermingszones worden aangewezen voor kwetsbare soorten die op Bijlage I van de Vogelrichtlijn staan en alle andere "geregeld voorkomende trekvogels".

Het deelgebied 'Uiterwaarden Waal' omvat het gehele winterbed van de Waal en daarmee alle uiterwaardgebieden aan de noord- en de zuidoever van de Waal van Nijmegen tot aan Zaltbommel. De rivier vormt een dynamisch systeem, een samenspel tussen natuurlijke processen en menselijk ingrijpen. De Waal moet in perioden met hoge rivierafvoer twee derde van de Rijnafvoer voor haar rekening nemen en is daarmee de grootste vrij-afstromende Rijntak. Het is ook de meest dynamische riviertak van het Rijnsysteem. In perioden met hoog water vindt erosie en sedimentatie plaats en 'vormt' de rivier het landschap. Het rivierenlandschap bestaat uit een breed, voornamelijk laaggelegen, hoogdynamisch winterbed. De reliëfrijke uiterwaarden bestaan voornamelijk uit graslanden, afgewisseld met enkele akkers, bosjes, bomenrijen, moerasgebiedjes en geïsoleerde oude riviertakken (strangen en geulen). De Natura 2000-doelstellingen zijn ook overgenomen in de doelstellingen van het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone.

De beoogde doelstellingen die wij opnemen in het plan zijn onder anderen: meer ruigte en zomen; glanshaver hooilanden; de bever; de otter; de kamsalamander; (broed)vogels; ganzen; de meervleermuis; en de modderkruiper. Zo wordt er een breed hoog- en laagdynamisch landschap

ontwikkeld. Een gedetailleerde uitwerking van het plan is te vinden in 'Bijlage 2: Ambitie integrale ontwikkeling'.

Natuurherstel verordening

De aanleiding voor de Europese natuurherstelverordening is dat de natuur in de Europese Unie snel achteruitgaat, ondanks huidig beleid en regelgeving. De natuurherstelverordening heeft overlap met en is een versterking en verbreding van een aantal Europese en internationale regels die al van toepassing zijn, zoals de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Kaderrichtlijn Water, en het verdrag over biologische diversiteit (Convention on Biological Diversity).

De Natuurherstelverordening bevat verschillende verplichtingen voor natuurherstel die aan specifieke ecosystemen en soorten verbonden zijn. De verordening bevat streefdoelen voor herstel van ecosystemen; verbetering van de biodiversiteit; en de verplichting om de daling van het aantal bestuivers te keren.

Door het herstellen van de natuurlijke functie, waaronder het waterbergende vermogen, en de toevoeging van meer natte en nieuwe natuur typen. Op deze manier wordt er bijgedragen aan het herstel van het ecosysteem. Zo wordt er een grote bijdragen gedaan aan de Natura 2000 doelen. Hierbij worden specifieke herstelmaatregelen, zoals het aanplanten van extra groen, meegenomen.

3. Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen. Denk aan het bouwen van nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van een circulaire economie en omschakeling naar kringlooplandbouw. Alles met zorg voor een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving.

Met de NOVI benoemt het Rijk nationale belangen, geeft het richting op de vier prioriteiten:

- Duurzaam economisch groeipotentieel voor Nederland;
- Ruimte voor de klimaatverandering en energietransitie;
- Sterke, leefbare en klimaatbestendige steden en regio's met voldoende ruimte om te wonen, werken en bewegen;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

En het helpt keuzes te maken waar dat moet. Want niet alles kan overal. Deze visie is ontwikkeld in nauwe samenwerking met provincies, gemeenten, waterschappen, maatschappelijke instellingen en burgers.

Door het aanleggen van nieuwe natuur in de uiterwaarden wordt er ruimte gecreëerd voor een klimaatbestendiger systeem. Er wordt 105 hectare agrarische grond omgezet naar (natte) natuur, waaronder bos, ruigte en kruidenrijk grasland. Hierbij ontstaat meer ruimte, en wordt het makkelijker, om te bewegen en te recreëren in het gebied. Excluton krijgt de mogelijkheid om de bedrijfsvoering te verduurzamen en om meer gebruik te gaan maken van de rivier voor het aan- en afvoeren per schip. Tot slot levert de herontwikkeling van het gebied een bijdrage aan de beschikbaarheid van schone bouwgrondstoffen voor de bouwsector.

Voor 2026 is de Nota Ruimte beoogd de NOVI op te volgen als nationale omgevingsvisie. Momenteel ligt het Ontwerp-Nota Ruimte ter inzage.

Nationaal Water Programma

Het Nationaal Water Programma 2022–2027 (NWP) beschrijft hoe Nederland de komende jaren met water omgaat. Ons land is een echte delta, omringd door zee en doorsneden door rivieren. Dat maakt ons kwetsbaar voor overstromingen, droogte en watervervuiling. Daarom heeft de rijksoverheid, samen met provincies, waterschappen en gemeenten, één gezamenlijk plan gemaakt om Nederland veilig, leefbaar en duurzaam te houden.

Door klimaatverandering krijgen we te maken met zwaardere regenbuien, langere periodes van droogte en een stijgende zeespiegel. Tegelijkertijd daalt in sommige gebieden de bodem en wordt schoon zoet water schaarser. Ook is de waterkwaliteit op veel plekken nog niet goed genoeg. Al deze problemen vragen om een aanpak waarin water niet achteraf, maar juist aan het begin van ruimtelijke keuzes centraal staat.

Het programma heeft drie grote ambities. De eerste is dat Nederland een veilige en klimaatbestendige delta blijft. Dat betekent dat dijken en duinen sterk genoeg moeten zijn, dat we beter moeten omgaan met hevige regenval en dat er maatregelen nodig zijn tegen droogte. De tweede ambitie is een duurzame en concurrerende delta, waarin water slim en zuinig wordt gebruikt. Zo moet er voldoende water zijn voor landbouw, industrie en scheepvaart, maar wel op een manier die het milieu spaart. De derde ambitie is een schone en gezonde delta, met schoon oppervlakte- en grondwater en ruimte voor natuurherstel en biodiversiteit.

Om dit te bereiken, richt het programma zich op verschillende thema's: waterveiligheid, waterkwaliteit, droogte, grondwaterbeheer en de verdeling van zoet water. Daarnaast speelt water een steeds grotere rol bij ruimtelijke ontwikkeling. Nieuwe woonwijken, infrastructuur of energieprojecten moeten worden gepland met het water- en bodemsysteem als uitgangspunt – dit principe heet “water en bodem sturend”.

Door de rivier meer ruimte te geven zorgen we ervoor dat piekafvoer beter wordt afgevangen. En door meer natuur te ontwikkelen in de uiterwaarden in de vorm van natuurvriendelijke oevers, geulen, moerasachtige gebieden en bossen zorgen we een schone delta met sterke natuur en biodiversiteit.

Daarnaast heeft uiterwaardherstel vaak ook voordelen voor waterkwaliteit. Door meer natuurlijke waterstroming en begroeiing kunnen voedingsstoffen en verontreinigingen beter worden vastgehouden of afgebroken. Door het omvormen van de agrarische functie naar natuur zullen er ook geen meststoffen en bestrijdingsmiddelen meer in het systeem komen. Zo wordt het rivierwater schoner, wat aansluit bij de NWP-doelen voor een betere ecologische toestand van onze wateren.

Besluit kwaliteit leefomgeving

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat instructieregels voor bestuursorganen over hoe zij om moeten gaan met activiteiten in riviergebieden.

Volgens artikel 5.43 mogen activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren alleen worden toegelaten als het veilige en doelmatige gebruik van de rivier is gewaarborgd. Daarbij moeten feitelijke

belemmeringen voor de afvoercapaciteit worden voorkomen en mag de waterstand niet toenemen of het bergend vermogen niet afnemen.

In artikel 5.46 wordt dit verder uitgewerkt voor het stroomvoerend deel van het rivierbed. Hier mogen alleen specifieke activiteiten plaatsvinden, zoals de aanleg van waterstaatkundige kunstwerken, natuurontwikkeling of voorzieningen voor de scheepvaart. Eventuele verhogingen van de waterstand moeten worden gecompenseerd, zodat het riviersysteem veilig en functioneel blijft.

Tot slot bepaalt artikel 5.47 dat in reserveringsgebieden langs de Rijntakken en de Maas geen grootschalige of kapitaalintensieve ontwikkelingen mogen worden toegestaan. Dit voorkomt dat toekomstige rivierverruimende maatregelen, die nodig kunnen zijn voor waterveiligheid, worden belemmerd.

Samen zorgen deze artikelen ervoor dat de ruimte voor de rivier behouden blijft en dat ontwikkeling en veiligheid in balans worden gebracht.

De herontwikkeling van de Drutensche Waarden past goed binnen het kader van het Bkl, mits het project de waterveiligheid en het riviersysteem niet schaadt, maar juist versterkt. Met versterken verstaan wij; ruimte geven aan de rivier, het verbeteren van de waterkwaliteit en het versterken van de natuur en leefomgeving.

Water en bodem sturend

In 2022 heeft het kabinet gekozen voor de beleidslijn 'Water en Bodem Sturend' (WBS) als uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij dient het water- en bodemsysteem een sturende rol te krijgen in de ruimtelijke ordening. Zo wordt er op lange termijn nagedacht over de locaties en de daar bijhorende functies. De doelstellingen die zijn opgenomen in WBS zijn:

- Kwetsbaarheid voor weersextremen als gevolg van klimaatverandering verkleinen;
- beschermen van onze watervoorraden;
- herstel van biodiversiteit;
- het tegengaan van bodemdaling.

Door in de Drutensche Waarden meer ruimte te geven aan de rivier, samen met omliggende ontwikkelingen, wordt er gewerkt naar een weerbaarder riviersysteem. Zo komen er stroomgeulen die hoog dynamisch zijn in het westen van het plangebied en laag dynamisch in het oosten. Hierbij wordt de ruimte gegeven aan de biodiversiteit met herstellende maatregelen. Zoals de toevoeging van oibossen en de kamsalamander poelen. Door het omzetten van de agrarische functie naar natuur kan het bestaande systeem van zomerkades ingezet worden om water, na een periode van hoogwater, langer vast te houden in het gebied.

Programmatiese aanpak Grote Wateren

Het doel van de Programmatiese Aanpak Grote Wateren (PAGW) is om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren en de natuur te versterken in onze grote wateren: het Waddengebied, het IJsselmeergebied, het Rivierengebied en de Zuidelijke Delta. Door maatregelen te nemen in het water- en bodemsysteem van deze gebieden creëren we omstandigheden die de waterkwaliteit verbeteren en de natuur versterken. Waar dat kan, geven we water meer ruimte, zorgen we voor verbindingen tussen grote en kleinere wateren en ontwikkelen we leefgebieden. Op deze manier kan het ecosysteem zich herstellen en de gevolgen van de klimaatverandering, zoals extremen in neerslag (veel/weinig) en temperatuur (laag/hoog), beter opvangen. De maatregelen zijn ook gunstig voor de rijkdom aan planten- en diersoorten, die daarmee robuust en toekomstbestendig is. Goede waterkwaliteit en robuuste natuur is belangrijk voor onze veiligheid, leefomgeving en economie.

Door de Drutensche Waarden om te vormen van een, primair, agrarisch gebied naar natuur zorgen we voor leefgebieden op maat. 105 hectare agrarisch gebied wordt omgevormd. Hierdoor ontstaan een ecologische verbinding die regionaal aansluit op het hoofdwatersysteem. De oorspronkelijke samenhang wordt teruggebracht in de vorm van; hard- en zachthout ooibossen; natte en droge graslanden; (stromende) nevengeulen; stilstaande poelen. En er is ruimte voor natuurlijke rivieroever. Dit gehele systeem staat met elkaar in verbinding wat een divers gebied creëert met een robuuste fundering.

Deltaprogramma

Nederland moet in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust zijn. Dit betekent dat de waterveiligheid, de zoetwaterbeschikbaarheid en de ruimtelijke inrichting op orde moeten zijn. Alleen dan kan ons land de gevolgen van klimaatverandering goed blijven opvangen. Het Deltaprogramma werkt aan onze waterveiligheid, de zoetwaterbeschikbaarheid en een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. Dit gebeurt in drie opgaves:

1. De opgave waterveiligheid gaat over de bescherming tegen overstromingen.
2. De opgave zoetwater gaat over de weerbaarheid tegen watertekort.
3. De opgave ruimtelijke adaptatie gaat over een klimaatbestendige inrichting.

Door ruimte te geven in de uiterwaarden zorgen we voor piek capaciteit, en bescherming tegen verdroging van het landschap. Met een hoog en laag dynamisch systeem zorgen we voor capaciteit en infiltratie mogelijkheden. We benutten het natuurlijke systeem door passende functies in het gebied te realiseren zoals droge en natte, natuur.

Integraal Riviermanagement

Programma Ruimte voor de Rivier 2.0 is de uitwerking van het programma Integraal Rivier Management. Het programma IRM is een formeel programma onder de Omgevingswet en beschrijft het rivierenbeleid en -beheer van het rivierengebied. Het is tot stand gekomen met inbreng van partneroverheden, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen. Deze inbreng is in het programma Integraal Riviermanagement verwerkt samen met de resultaten van nader onderzoek en analyse. In het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 werken Rijk en regio samen de twee beleidsdoelen en beleidskeuzes uit die in IRM zijn vastgelegd.

In het Programma 'Integraal Riviermanagement' (IRM) staat nieuw rivierenbeleid voor de rivierbodempligging en sedimenthuishouding en voor afvoer- en bergingscapaciteit. Dit beleid is erop gericht om zoveel mogelijk recht te doen aan alle 'rivierfuncties': waterveiligheid, de beschikbaarheid van zoetwater en drinkwater, natuur en ecologische waterkwaliteit, bevaarbaarheid en regionale economische ontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit.

Binnen IRM werken Rijk en regio aan een stabiele rivierbodem die zichzelf zoveel mogelijk in stand houdt en zo min mogelijk onderhoud vraagt. De ligging van de rivierbodem moet ervoor zorgen dat de rivier bevaarbaar is, dat die bijdraagt aan de natuurlijke rivierdynamiek en dat die ervoor zorgt dat we het water ook in droge tijden goed kunnen verdelen over Nederland.

Er dient gezorgd te worden dat de rivieren de extreme hoogwaterpieken die we in de loop van deze eeuw verwachten, kunnen afvoeren en opvangen. Er wordt gezocht naar oplossingen die ook bijdragen aan de aanpak van de rivierbodemdaling. En die zoveel mogelijk bijdragen aan de rivierfuncties.

Ruimte voor de Rivier 2.0

Het rivierengebied staat voor meerdere uitdagingen. Zo is er vaker meer water om af te voeren, wat wordt veroorzaakt door heviger regenbuien (zowel in Nederland als in het buitenland) of door sneller smeltende gletsjers. Ook in die periodes moet Nederland beschermd zijn tegen overstromingen. Tegelijkertijd komt het ook vaker voor dat er een tijd geen regen valt, waardoor er minder water in de rivieren zit. Gevolg hiervan is bijvoorbeeld dat de scheepvaart niet altijd meer goed kan varen of dat gebieden met natuur en landbouw uitdrogen.

Met het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 worden uitdagingen opgepakt op het gebied van waterafvoer, bevaarbaarheid, verdroging van landbouw en natuur, waterkwaliteit, zoetwaterverdeling, drinkwatervoorziening en recreatie. Hiervoor dient het rivierengebied te worden aangepakt.

Het rivierengebied opnieuw inrichten kost ruimte. In 2026 moeten er keuzes worden gemaakt. Dat zijn keuzes over waar er extra ruimte voor de rivier wordt gecreëerd en over hoe uitslijting van de rivierbodem wordt tegengegaan.

Het planvoornemen zorgt ervoor dat er meer ruimte komt voor de Waal. Zo wordt er meer dynamiek aan de rivier en haar uiterwaarden toegevoegd en krijgen bestaande functies betere locaties. Zoals de verplaatsing van de bedrijfsfunctie van Rodruza naar Excluton. En agrarische grond en de Kaliwaal zullen worden vervangen door meer passende functies zoals; de toevoeging van natuur en recreatie.

Natuurontwikkeling in de uiterwaarden levert een belangrijke bijdrage aan de doelen van *Ruimte voor de Rivier 2.0*. Door uiterwaarden op een natuurlijke manier in te richten, ontstaat meer ruimte voor de rivier om water af te voeren bij hoogwater. Het aanleggen van nevengeulen en het terugbrengen van natuurlijke begroeiing zorgen ervoor dat het water sneller kan doorstromen en dat de waterstanden tijdens piekafvoeren dalen. Dit vermindert het risico op overstromingen en draagt direct bij aan de waterveiligheid.

Daarnaast helpt een goed ontwikkeld uiterwaardengebied bij het tegengaan van riviererosie.

Natuurlijke begroeiing en bodemstructuren houden sediment beter vast en dempen de kracht van stromend water, waardoor de rivierbodem minder snel uitslijt. Dit ondersteunt het streven van het programma om de bodem van de rivier op een stabiel peil te houden.

Tegelijkertijd versterkt natuurontwikkeling de ecologische kwaliteit van het rivierengebied. Door natuurlijke processen zoals overstroming, verlanding en begroeiing de ruimte te geven, ontstaan er waardevolle leefgebieden voor planten en dieren. Dit draagt bij aan biodiversiteit en sluit aan bij nationale (Beleidslijn Grote Rivieren, Integraal Riviermanagement, Deltaprogramma, Problematische Aanpak Grote Wateren, Water en Bodem Sturend en Nationale Omgevingsvisie) en Europese natuurdoelen (Kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en Natuurherstelverordening). Bovendien vergroot het de belevingswaarde van het landschap, wat kansen biedt voor recreatie en het versterken van de regionale identiteit.

Tot slot maakt natuurontwikkeling het mogelijk om meerdere functies slim te combineren. Zo kan het rivierengebied tegelijk bijdragen aan waterveiligheid, klimaatadaptatie, natuurherstel, recreatie en duurzame grondstoffenwinning. Juist deze integrale aanpak is kenmerkend voor *Ruimte voor de Rivier 2.0* en maakt ontwikkeling in de uiterwaarden tot een onmisbaar onderdeel van een toekomstbestendig riviersysteem.

Beleidslijn Grote Rivieren

Voor een laaggelegen delta als Nederland is waterveiligheid een basisvoorwaarde om ons land leefbaar te houden. Voor het rivierengebied betekent dit dat er voldoende ruimte moet zijn om hoogwater (tijdig) af te voeren en te bergen en dat de rivier voldoende ruimte krijgt voor toekomstige rivierverruiming.

Daarom is er (al vanaf 1996) een beleidslijn die tot doel heeft dat er in het rivierbed voldoende ruimte blijft voor waterberging en waterafvoer. De Beleidslijn zorgt ervoor dat nieuwe activiteiten of objecten in het rivierbed toekomstige verruiming van de rivier niet duurder of onmogelijk maken. Zo voorkomt de Beleidslijn dat er forse maatschappelijke schade ontstaat.

De Beleidslijn geldt voor beperkingengebieden binnen het rivierbed van de door het Rijk beheerde oppervlaktewaterlichamen, met uitzondering van kanalen. Op sommige plekken valt dat beperkingengebied helemaal samen met het rivierbed.

Het plan valt volledig onder het beperkingsgebied van de beleidslijn. Samen met de 'Beleidsregels grote rivieren 2025' wordt hier voorgeschreven wat wel en niet kan. De centralisering van het bedrijventerrein als watergebonden activiteit en de toevoeging van natuur zijn beiden wenselijk onder de beleidslijn en beleidsregels.

4. Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

In de omgevingsvisie wordt beschreven hoe de provincie bijdraagt aan een toekomstbestendig Gelderland. De toekomstbestendige bijdrage is vertaald in twee hoofddoelen:

1. een duurzame economische structuur;
2. het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving.

De economische structuurversterking vraagt om een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Hiervoor zijn een goede bereikbaarheid en voldoende vestigingsmogelijkheden van belang. Maar dit betekent ook het borgen van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving met de unieke kwaliteiten van natuur, water en landschap in Gelderland.

Het gebied de Drutensche Waarden is binnen Gaaf Gelderland aangemerkt als Natura 2000, Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelzone. Tot slot zijn de oost- en westelijke uiteinden van het plangebied aangemerkt als intrekgebieden.

Groene Ontwikkelingszone (GO) en Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Binnen de GO en GNN is het plangebied aangewezen als deelgebied nr. 145 'Waaluiterswaarden Weurt – Beneden Leeuwen'. Hierbij zijn de volgende kernkwaliteiten aangewezen:

- Dynamische rivier met actieve geologische en geomorfologische processen, water-, sediment- en diasporetransport en ecologisch kerngebied (Natura 2000-gebied) én verbinding tussen Midden-Europa en de Noordzeekust
- Zuidoever Waal met variabel, grotendeels agrarisch, maar ook industrieel cultuurlandschap en natuurcomplexen in de Beuningse Waarden, Winssensche Waarden, Afferdensche en Deestsche Waarden en Drutensche Waarden
- Parel Dijk en oeverwal Ewijk: stroomdalgrasland op de dijk en oeverwal met zeldzame soorten; voortplantingsgebied knoflookpad en groeiplaats genadekruid
- Waarden voor weidevogels, water- en moerasvogels, vleermuizen, amfibieën, vissen en bever
- Leefgebied steenuil
- Leefgebied kamsalamander
- Plaatselijk kleinschalige landschappen met strangen, hagen en singels, knotwilgen en oobos
- Cultuurhistorische waarden van de uiterwaarden, oude kavelpatronen, doorbraakkolken, waterstaatswerken (kades en sluisjes), kleiwinningen
- Onbebouwdheid van de uiterwaarden (enkele boerderijen en (steen)fabrieken)
- Rust, ruimte en duisternis m.u.v. de omgeving van stedelijke gebieden
- Abiotiek: aardkundige waarden (o.m. reliëf van oeverwallen, strangen en andere stromingspatronen), kwel, bodem

Met als ontwikkeldoelen:

- Ontwikkeling stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden
- Ontwikkeling water- en oeverhabitats
- Ontwikkeling hard- en zachthoutoobossen
- Ontwikkeling moerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden

- Ontwikkelen weidevogelpopulaties
- Ontwikkeling populaties van water-, oever- en moerasvogels
- Ontwikkelen biotopen voor vlinders, reptielen, amfibieën, w.o. knoflookpad en kamsalamander en vissen
- Ontwikkeling populatie bevers (en otters)
- Ontwikkeling coulissenlandschap met strangen, knotwilgenrijen en meidoornhagen (evenwijdig aan de stroom) met lokaal doorzichten op de rivier, dorpen en steden
- Behoud reliëf oeverwallen, strangen en andere stromingspatronen
- Ontwikkeling stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden ontwikkeling water- en oeverhabitats
- Ontwikkeling hard- en zachthoutoibossen
- Ontwikkeling moerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden
- Ontwikkeling populaties van water-, oever- en moerasvogels
- Ontwikkelen biotopen voor vlinders, reptielen, amfibieën, w.o. knoflookpad en kamsalamander en vissen
- Ontwikkeling populatie bevers (en otters)
- Vermindering barrièrewerking werven bij Deest en Druten
- Ontwikkeling coulissenlandschap met strangen, knotwilgenrijen en meidoornhagen (evenwijdig aan de stroom) met lokaal doorzichten op de rivier, dorpen en steden
- Behoud reliëf oeverwallen, strangen en andere stromingspatronen

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) worden beschermd tegen aantasting van de kern-kwaliteiten: dat zijn de natuurwaarden, de potentiële waarden en de omgevingscondities. Het GNN is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Het uitgangspunt is dat in het GNN geen nieuwe initiatieven plaatsvinden, behalve ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor geen alternatieven bestaan. In de GO is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. De ecologische verbindingzones maken deel uit van de GO, evenals de weidevogelgebieden en de rustgebieden voor winterganzen.

Het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone liggen in het Nationaal landschap Rivierengebied. Ruimtelijke initiatieven in dit gebied zijn alleen mogelijk als die de kernkwaliteiten van een nationaal landschap niet aantasten. De GO en GNN nemen de doelen over van het als Natura 2000-gebied aangewezen 'de Rijntakken'. De kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen zijn opgenomen in de NRD en in 'bijlage 2: Ambitie integrale ontwikkeling'. We maken hierbij onderscheid in de GO en het GNN.

Het GNN wordt aangewezen als gebied waar geen initiatieven kunnen plaatsvinden die tegenstrijdig zijn met de doelstellingen, mits ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor geen alternatieven bestaan.

In de GO is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. Het plan voorziet in de

economische ontwikkeling van het gebied. Zo worden huidige functies geconcentreerd voor efficiëntere bedrijfsvoering. Op het gebied van natuur sluiten we aan op de diverse beleidsopgaven.

Omgevingsverordening Gelderland

Het plangebied omvat onder de Gelderse omgevingsverordening de volgende aanduidingen:

Gelders natuurnetwerk

Het Gelders natuurnetwerk wordt ook toegelicht onder 'Gaaf Gelderland'.

Gelderse streek Land van Maas en Waal

Kernkwaliteiten zijn de essenties van het landschap van de Gelderse streken; de te behouden kenmerken waarmee de deelgebieden zich van elkaar onderscheiden. Deze kernkwaliteiten vormen de basis van de ruimtelijke kwaliteit en bepalen de identiteit van Gelderland. Ze zijn gebaseerd op de ruimtelijke opbouw van het historisch gegroeide landschap met de karakteristieken van de bodem en het watersysteem, de ecologie, ontginningsgeschiedenis, cultuurhistorie en verstedelijking. De ontwikkeldoelen geven aan wat wordt beoogd met versterking van de kernkwaliteiten.

Groene ontwikkelingszone

De Groene ontwikkelingszone wordt ook toegelicht onder 'Gaaf Gelderland'.

Intrekgebied

Binnen het plangebied ligt de aanduiding 'intrekgebied'. Desondanks dat de beoogde winning niet binnen de aanduiding ligt is het goed om hier acht van te nemen. Het intrekgebied is een beschermingsgebied van grondwater, waar het grondwater binnen duizend jaar bij een pompput voor de openbare drinkwatervoorziening kan zijn. In intrekgebieden is het verboden mijnbouwwerken aan te leggen en te exploiteren. Het winnen van oppervlaktedelfstoffen valt volgens de mijnbouwwet niet onder de term mijnbouw. Gezien de voorgenomen ontwikkeling is dit geen belemmering.

Oude bosgroeiplaats

In het plangebied zijn diverse locaties aangemerkt als 'oude bosgroeiplaats'. De oude bosgroeiplaatsen zijn ontleend aan de eerste kadastrale registratie (HisGIS Percelen grondgebruik 1811-1832). Percelen die toen als bos werden aangeduid en dat nog steeds zijn, zijn bijzonder waardevol doordat bodem(leven) en vegetatie voldoende tijd gehad heeft om op elkaar afgestemd te zijn. Dit is o.a. bevorderlijk voor de weerbaarheid van het bosesysteem tegen plagen en andere invasieve gebeurtenissen. Alle aangewezen bosgroeiplaatsen blijven behouden in het planvoornemen.

Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2024-2027

Er wordt gewerkt naar een klimaatbestendig Gelderland nu en in de toekomst. In deze coalitieperiode wordt klimaatadaptatie een integraal onderdeel van het Gelders beleid. Nu handelen en plannen, betekent dat er problemen in de toekomst voorkomen kunnen worden. Het investeren in klimaatadaptatie voorkomt schade en hogere kosten in de toekomst.

Door nu rekening te houden met de planvorming zorgen we dat er geen negatieve neveneffecten zijn. Zo zorgen wij met het plan dat er geen extra kwel optreedt binnendijks. Het water kan weer “vrij” stromen door de uiterwaarden, de natuurlijke functie wordt hersteld en Excluton blijft krijgt een betere watergebonden functie door de toevoeging van de haven.

Panorama Gelderse Rivieren

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland beschrijft de ambities voor de toekomst van onze provincie. Het Panorama Gelderse Rivieren concretiseert het toekomstperspectief voor de Nederrijn-Lek, de Waal, de IJssel en de Maas. Het is een integrale en gebiedsgerichte uitwerking van de provinciale ambities, als stip op de horizon en als handelingsperspectief. Er wordt beschreven hoe we de ambities kunnen worden verbonden aan partners en welke rollen er daarin zijn. Dat wordt gedaan op meerdere schaalniveaus (op niveau van de rivieren, riviertakken of delen van de rivier).

Het panorama geven we vorm aan de hand van vier gidsprincipes. De gidsprincipes komen voort uit een lagenbenadering die we specifiek voor het rivierengebied ontwikkelden. Elke laag draagt bij aan de ontwikkeling, maar iedere onderliggende laag stelt voorwaarden aan de bovenliggende laag. Dit helpt bij het maken van keuzes op de verschillende schaalniveaus en om de ruimtelijke kwaliteit te versterken. Vanuit de gidsprincipes wordt er weergegeven hoe ambities zich vertalen naar opgaven in het rivierengebied. Daarnaast wordt duidelijk welke rol de provincie wil spelen en wat voor partnerschappen ze zien in de uitvoering.

Voor de verschillende riviertakken is er een apart panoramabeeld opgesteld. Hierin staan de kernkwaliteiten van elke rivier en de samenhang tussen alle ambities en opgaven. Het is de wens voor de toekomst, een richtinggevend perspectief. Dit zal helpen in de gesprekken met partners om tot uitvoering te komen.

Het Panorama is geen nieuw beleidsprogramma met bijbehorende provinciale middelen. Wel is de wens om vanuit de omgevingsgerichte vertaling van de provincie haar eigen programma's, zoals het natuurprogramma, te komen tot krachtige verbinding met programma's van Rijk en andere partners. In het kader van het Deltaprogramma en IRM loopt al een samenwerking tussen het Rijk en de regio's. Deze samenwerking biedt een goede basis om verdere stappen te zetten. De provincie ziet meerwaarde in een integrale gebiedsgerichte uitvoeringsagenda per riviertak. Hierin komen afspraken over ambities en doelen vanuit verschillende programma's van Rijk en regio integraal samen. Dit voor

de middellange termijn (2022- 2035) met een doorkijk naar de lange termijn. Gezien de opgave is vooral het natuurprogramma van belang.

Voor de uitwerking van het voornemen hanteren wij de vier gidsprincipes opgenomen in het ontwerp. De uitwerking hiervan is toegelicht in 'Bijlage 2: Ambitie integrale ontwikkeling'.

Natuurbeheerplan 2026

Het Natuurbeheerplan is een beleidskader om het Europese, rijks- en provinciale natuur- en landschapsbeleid te realiseren. Het gaat daarbij om bestaande natuurgebieden, gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouw- gebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer en de Natura 2000- gebieden. Het Natuurbeheerplan beschrijft per (deel)gebied welke natuur- en landschapsdoelen nagestreefd worden. Het plan bevat de begrenzing van de natuur- en agrarische natuurgebieden, met name toegespitst op de internationale biodiversiteitsdoelen en de internationale natuurgerichte agromilieu, water- en klimaatdoelen

Binnen het Natuurbeheerplan staan de gewenste natuurbeheertypen. Het beoogde ontwerp zoals weergegeven in 'Bijlage 2: Ambitie integrale ontwikkeling' voorziet in de gewenste beheertypen. Daarbij ontwikkelen we buiten de beheergebieden nog extra natuurdoeltypen zoals ooibossen, kruidenrijke graslanden, moerassen en ruigteranden. Hierbij wordt de bestaande natuur niet aangetast, en de verhouding diepwater op nieuwe natuur wordt in het oostelijke deelgebied 1:2,5. In de Kaliwaal (deelgebied west) wordt het plangebied zo gericht dat er voor elke hectare diepwater die afneemt er 1,3 hectare natuur wordt ontwikkeld. In bijlage 3 Themakaarten is weergegeven hoe de getallen zijn opgebouwd.

Regionaal Programma Werklocaties

Het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025-2028 is aangeboden aan de provincie Gelderland. In dit programma maken zestien gemeenten gezamenlijke afspraken over de ontwikkeling van werklocaties zoals bedrijventerreinen, campussen, kantoren en detailhandelsgebieden. Het doel: voldoende en duurzame ruimte creëren voor economische groei, innovatie en brede welvaart in de regio.

Gemeente Druten werkt ook mee aan deze doelstellingen, hierbij wordt voornamelijk de ontwikkeling van Excluton en de herbestemming van de steenfabriek mee onder de aandacht gebracht. Zo gaan we de huidige bedrijfsfunctie van het voormalige Rodruza (steenfabriek) terrein gedeeltelijk verplaatsen naar Excluton waardoor er een centralisering van watergebonden bedrijven plaatsvindt. En door de

toevoeging van de insteekhaven kan er ook meer transport over het water plaatsvinden. Het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW) kijkt mee of de ontwikkeling binnen het afwegingskader past.

Beleidskader recreatie en toerisme

De provincie heeft vanuit een stimulerende en faciliterende rol gewerkt aan kwalitatieve ambities voor toerisme. Recreatie en toerisme zijn niet opgenomen in de omgevingsvisie Gaaf Gelderland. Het Gelders coalitieakkoord 'Gewoon Doen' (2023-2027) vraagt om meer focus en een integrale aanpak met als doel de bijdrage aan brede welvaart en economische groei te vergroten. De doelen zijn als volgt:

1. Voldoende ruimte voor recreatiemogelijkheden voor inwoners en bezoekers. Hierbij beschermen we onze natuurlijke en culturele rijkdommen.
2. We willen Gelderland positioneren als een toonaangevende provincie met een vitaal en divers aanbod dat duurzame groei stimuleert. Hierbij bewaren we een evenwicht tussen economische voordelen en het behoud van onze regionale identiteit.

Het planvoornemen voor de Drutensche Waarden sluit aan op de ambities van de provincie om recreatiemogelijkheden te ontwikkelen.

5. Waterschap Rivierenland

Legger en waterschapsverordening

Op basis van de legger van het Waterschap Rivierenland is het plangebied als volgt aangewezen: Het buitendijks plangebied wordt aan de zuidzijden afgeschermd van Druten middels de Waalbanddijk. Deze primaire waterkering fungeert als bescherming tegen de hoogwaterstanden. Het plangebied wordt doorsneden door een zomerdijk. Deze loopt van de Kaliwaal onder Excluton door tot de scheepswerf.

Samen met het waterschap zijn de volgende voorwaarden opgenomen:

1. Geen negatieve effecten op de primaire waterkering
2. Behoud of verbetering van de binnendijkse waterhuishouding: Geen verslechtering van kwel of wegzijging.
3. Voor het toetsen van bovenstaande wordt gebruikgemaakt van het grondwatermodel van het Waterschap.
4. Er wordt een monitoringsplan opgesteld om effecten in de toekomst te kunnen volgen.
5. Het Waterschap toetst het plan op effecten voor beheer en onderhoud.
6. Het beverprotocol van het Waterschap moet worden toegepast bij het opstellen van het plan.
7. Maatregelen ter bescherming en instandhouding van de waterkering, bijvoorbeeld in relatie tot de aanwezigheid van bevers, worden meegenomen. In de vorm van een beheerplan.

Regionale Adaptatie Strategie (RAS) Rivierenland

In de RAS wordt ingezet op het behouden en versterken van (natte) natuur, het vergroten van de biodiversiteit en het zoeken naar nieuwe natuurdoelen op andere plekken. De natuurgebieden maken deel uit van een sterke groenblauwe dooradering in het landschap. Deze groenblauwe dooradering faciliteert de berging en voorraad van zoet water voor de functies in het gebied en is dan ook aantrekkelijk voor de natuur en recreatie. Bij de ontwikkeling van de strategie is K3 betrokken geweest bij de totstandkoming. Hierbij zijn vier ambities opgesteld:

1. Leefbare kernen.
2. Duurzame logistiek en bedrijvigheid.
3. Vitale en toekomstbestendige land- en tuinbouw.
4. Robuust en aantrekkelijk rivierenlandschap.

Met de ontwikkeling van de uiterwaarde wordt er een robuuster en aantrekkelijker rivierenlandschap gecreëerd. Dit doen we door meer ruimte te geven aan de rivier. Met daarbij zoveel mogelijk natuur. Zo

ontstaat er een groenblauwe dooradering van het landschap. Daarbij komt kijken dat we bestaande bedrijfsfuncties bundelen, met als gevolg dat er duurzame logistiek en bedrijvigheid verder wordt versterkt.

Peilbeheer

Het rivierengebied onder beheer van Waterschap Rivierenland is opgedeeld in dertien peilbesluitgebieden. De Drutensche Waarden grenst aan Quarles van Ufford. Zelf valt het niet onder een van de gebieden omdat het buitendijks ligt. Echter, is het goed om kennis te nemen van de omliggende situatie om geen ongewenste effecten op de regio te hebben. Het bemalingsgebied Quarles van Ufford is een belangrijk poldergebied waar actief waterpeilbeheer plaatsvindt. Het gebied wordt grotendeels bemalen op de Maas via het gemaal Quarles van Ufford aan de Grote Wetering. Afvoer van water vindt deels plaats onder vrij verval, maar bij hoge waterstanden op de Maas is bemaling noodzakelijk.

Het peilbeheer in dit gebied is geregeld via een formeel peilbesluit, dat voor het laatst is vastgesteld in 2016. In het gebied zijn meerdere peilvakken actief, elk met een eigen zomer- en winterpeil, afgestemd op het lokale gebruik (zoals landbouw of natuur), de bodemhoogte en de afwateringsmogelijkheden. Zo varieert het zomerpeil bijvoorbeeld van +5,35 m NAP tot boven +6,20 m NAP, afhankelijk van de ligging.

Het gebied kent verschillende uitdagingen. Er is sprake van aanzienlijke kwel uit de Maas en de Waal, wat invloed heeft op zowel het grondwaterpeil als de waterkwaliteit. In sommige peilvakken worden de gewenste doelen (zoals voldoende drooglegging voor landbouw of natte omstandigheden voor natuur) niet gehaald. Zo leidt te hoge grondwaterstanden in de zomer tot natschade bij gewassen, terwijl natuurdoelen juist vragen om hogere peilen.

Daarom zoekt het waterschap naar een balans. In landbouwgebieden wordt overwogen om zomerpeilen iets te verlagen of drainage te verbeteren. In natuurgebieden wordt juist gekeken naar verhoging van het peil of aanpassing van het peilbeheer om natuurwaarden te versterken. Ook zijn er structurele aanpassingen voorgesteld, zoals het samenvoegen of splitsen van peilvakken, het plaatsen of verwijderen van stuwen en het beter afstemmen van inlaatmomenten.

De Drutensche Waarden (code peilgebied BPQU36) worden gezien als buitenpolder. Er wordt hier een fluctuerend peil gehanteerd. Eind 2024 is het waterschap begonnen met de herziening van het peilbesluit, naar verwachting is medio 2026 het nieuwe besluit vastgesteld. Hier zal dan ook kennis van worden genomen en worden meegenomen in het MER.

Preventieve maatregelen tegen diergraverij

Binnen dijkversterkingsprojecten is het essentieel om de waterkerende functie van de dijk op lange termijn te waarborgen. Om deze reden is op 22 april 2022 door het Algemeen Bestuur, in het kader van het OPW2022, vastgesteld dat preventieve maatregelen tegen dierlijke graverij moeten worden meegenomen in het ontwerp van dijkversterkingen. Dit geldt specifiek voor locaties waar in de afgelopen vijf jaar bevers of dassen zijn waargenomen, of waar de vestiging van deze soorten aannemelijk is en daarmee een (mogelijk) onaanvaardbaar of niet beheersbaar risico voor de waterveiligheid vormt. Naast deze grotere gravers dient ook de invloed van andere gravende diersoorten op de waterkerende functie te worden onderzocht. Indien blijkt dat deze soorten eveneens risico's met zich meebrengen, moeten ook hiervoor passende maatregelen worden opgenomen in het ontwerp. Vanuit de provincies zijn bovendien specifieke beverprotocollen opgesteld, waarin is vastgelegd hoe om te gaan met graafschade door bevers. Deze protocollen onderstrepen eveneens het belang van preventieve ingrepen ter bescherming van de dijk.

In het huidige planvoornemen wordt aandacht besteed aan de risico's van diergraverij. We stellen een inrichtingsplan met daarbij de inachtneming van het beverprotocol op. Hierin wordt het WSRL-Richtlijn: preventieve maatregelen tegen dierlijke graverij meegenomen als uitgangspunt.

6. Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie Druten

De uiterwaarden van Druten vormen een belangrijk onderdeel van het karakteristieke rivierenlandschap in de regio. Binnen de Omgevingsvisie Druten 2040 wordt dit gebied gezien als waardevol vanwege zijn openheid, dynamiek, ecologische betekenis en rol binnen het water- en klimaatbeleid. Ontwikkelingen in dit buitendijkse gebied zijn in principe mogelijk, maar alleen onder strikte voorwaarden die zowel de waterveiligheid als de landschappelijke en ecologische kwaliteit respecteren.

Een belangrijk uitgangspunt is dat elke ontwikkeling buiten de primaire waterkering moet passen binnen de kaders van het landelijke beleid Ruimte voor de Rivier. De uiterwaarden moeten hun functie als waterbergings- en afvoergebied kunnen blijven vervullen. Nieuwe functies – of het nu gaat om recreatieve voorzieningen, natuurontwikkeling of beperkte bebouwing – mogen de doorstroming van hoogwater niet hinderen en moeten zodanig worden vormgegeven dat ze geen toename van overstromingsrisico met zich meebrengen.

Daarnaast kent het gebied een hoge natuur- en ecologische waarde. De gemeente Druten wil deze waarden in stand houden en waar mogelijk versterken. Initiatieven in het buitendijkse gebied dienen daarom bij te dragen aan biodiversiteit, ecologische verbindingen en een duurzame omgang met bodem en water. Ontwikkelingen mogen het natuurlijke systeem niet verstoren; in plaats daarvan moeten ze juist inspelen op de aanwezige dynamiek van rivier, flora en fauna. Wanneer het gebied onderdeel uitmaakt van Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland (NNN), gelden aanvullende beschermingsregels.

Vanuit landschappelijk oogpunt ligt er eveneens een grote verantwoordelijkheid. De uiterwaarden maken deel uit van het open, historisch gevormde rivierenlandschap dat kenmerkend is voor de gemeente. De Omgevingsvisie stelt dat nieuwe functies zich op zorgvuldige wijze moeten voegen in dit landschap. Dat betekent onder meer het behoud van zichtlijnen, kleinschalige en landschappelijk passende inrichting, en het vermijden van visuele verstoring door bijvoorbeeld massale bebouwing of harde infrastructuur.

Hoewel woningbouw in dit gebied niet voor de hand ligt, is er in de visie wel ruimte voor recreatief gebruik, mits dit kleinschalig en extensief van aard is. Voorzieningen als wandelroutes, uitkijpunten of natuurgerichte recreatie worden gezien als wenselijk, zolang ze de natuurwaarden niet aantasten. Ook hier geldt dat initiatieven zorgvuldig moeten worden afgewogen, met aandacht voor seizoensinvloeden, draagkracht van de natuur en gebruiksdruk.

Het plangebied nu kent groene landschappelijke en ecologische kwaliteiten. In het voornemen worden deze kwaliteiten enkel versterkt. Met de inachtneming van de waterveiligheid en maatregelen voor gevolgen binnendijs. Ook buitendijs wordt er rekening gehouden met de waterveiligheid en ongewenste effecten. We voegen nieuwe natuur toe op plaatsen waar nu voornamelijk agrarisch gebied is. Hierbij houden we rekening in het ontwerp met de doorstroming en zorgen we ervoor dat er geen toename is in risico.

De bestaande ecologische waarden wordt in standgehouden op locaties waar deze al sterk is en worden toegevoegd op plekken waar verbeterkansen liggen. Zo leggen we nieuwe strangen en poelen aan en creëren we kruidenrijke graslanden en zacht- en hardhout oobossen. Daarbij houden we rekening met de Natura 2000, het NNN en de landschappelijke waarden. Hierbij blijven zichtlijnen open, met een landschappelijke passende inrichting. Er wordt dan ook geen visuele verstoring toegevoegd in het eindbeeld.

Recreatie is een belangrijk onderdeel van het buitendijs gebied. Momenteel is het gebied deels toegankelijk voor bezoekers, echter valt hier nog veel te behalen. Door de toevoeging van paden, voorzieningen en een vogelkijkhut wordt het gebied toegankelijker gemaakt voor een breder publiek. Deze wens is dan ook beschreven in het 'Groen Beleidsplan Druten (2004)'. Ook is de wens om het gebied te verbinden met andere uiterwaarden middels een trekkerstocht die faciliteert in meerdaagse wandelroutes.

Omgevingsvisie gemeente Neder-Betuwe

De omgevingsvisie van Gemeente Neder-Betuwe maakt onderscheid in een Waardenkaart en een Richtinggevende kaart. Het plangebied bevindt zich aan de overzijde van de kern Ochten en zal een sterke relatie hebben met de Goeverneurspolder. Daarom is het van belang dat er een relatie ontstaat met omliggende gebieden, waaronder Ochten. Hier opvolgend zijn de waarden en de wensen van de Omgevingsvisie Neder-Betuwe weergegeven:

De waarden:

- waterrijk, rivier en rivierbedding, aanwezigheid strangen, wielen;
- mooie dijken, als pad/route, als uitkijkpunt;
- het groene en natuurlijke karakter;
- de relatieve rust;
- de toegankelijkheid.

Wat ziet de gemeente graag:

- natuur en waterberging;
- recreanten die zich als gast gedragen;
- begrazing die de natuurwaarden dient.

In de richtinggevende kaart is het gebied aangemerkt als zoekgebied voor recreatie

De waarden zoals benoemd worden enkel versterkt. Door de toevoeging van meer waterlichamen, routes en uitkijkpunten zorgen voor een sterk natuurlijk karakter wat toegankelijk is. De begrazers blijven aanwezig, echter wel met een ander ras die meer past bij de recreatieve rol van het gebied.

Omgevingsvisie West Maas en Waal

Als buurgemeenten heeft West Maas en Waal ook belang bij de ontwikkeling en goede uitwerking van de Drutensche Waarden. Op basis van de omgevingsvisie West Maas en Waal wordt aandacht besteed aan het volgende. In de uiterwaarden ligt de focus op riviernatuur. Tussen de winterdijk en de zomerdijk worden de diverse wielen met kleine bosjes onderling verbonden via paden. Richting de zomerdijk wordt het landschap langzaam steeds opener en worden natuurlijke, open riet- en graslanden afgewisseld met uitgestrekte weides die extensief worden begraasd. Tussen de zomerdijk en de rivier krijgt de natuur verder de vrije hand. Daar waar landbouw samen op kan gaan met de natuur zal dit zeker niet uitgesloten worden. Er ontstaat een ruige, natuurlijke zone die via struinpaden beleefd kunnen worden. Vanaf de dijk worden goede toegangen naar de uiterwaarden gemaakt voor voetgangers, gekoppeld aan meer kleinschalige recreatieve voorzieningen als pauzeplekken en kleine uitzichtpunten.

Beleid- en uitvoeringsplan Natuur & Biodiversiteit Druten

Het beleid en uitvoeringsplan is in het leven geroepen om Druten haar groene kansen te benutten en bestaande structuren te benadrukken. Dit zal gebeuren middels het vergroten van het draagvlak, het betrekken van bewoners en het communiceren van aandachtspunten. De aandachtspunten zijn als volgt:

1. Transitie naar ecologisch beheer
2. Biodiversiteit als duurzaamheidsthema
3. Natuurlijke bestrijding overlast gevende soorten
4. Versterken groenblauw netwerk
5. Stimuleren van initiatieven en samenwerken

In het plan wordt er 105 hectare landbouwgrond omgezet naar natuur. We voegen in het oostelijke deelgebied aan kruidenrijk grasland & ruigte 35 hectare toe, bos & bosschages 22 hectare en ondiep water 12 hectare. In bijlage 3 Themakaarten is per deelgebied te herleiden hoeveel hectare per functie er momenteel is en is beoogd.

Door de afname van de agrarische functie wordt er voldaan aan de wens voor minder 'landbouwkundig gebruik en meer recreatieve betekenis', zoals beschreven in het 'Groen Beleidsplan Druten (2004)'.

LOP Druten Wijchen Beuningen

Het Uitvoeringsplan is een intergemeentelijk plan van de drie gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen. Door een gezamenlijke aanpak ontstaat een eenheid in het gebied en kunnen doelstellingen integraal en over de gemeentegrenzen worden opgepakt. Deze doelstellingen zijn onderverdeeld in de volgende vier thema's:

- a. Behouden en Versterken landschap: Onder dit thema wordt landschap in de 'zichtbare' vorm verstaan. Diverse doelen en maatregelen kunnen onder dit thema worden gerangschikt. Het gaat daarbij zowel om beplanting, als andere zichtbare karakteristieke elementen.
- b. Economische dragers landschap: Als gevolg van de veranderingen in het landelijk gebied zijn er maatregelen nodig die voorkomen dat de kernwaarden van het landschap onder druk komen te staan. Daarbij zou het een doel kunnen zijn om instrumenten toe te passen die enerzijds bijdragen aan de instandhouding en versterking van het landschap en anderzijds de economische vitaliteit versterken.
- c. Ecologisch netwerk: Ecologie is een belangrijk thema in de beleidsontwikkeling op rijks- en provinciaal niveau. De regie over de uitvoering ligt deels bij de gemeenten. Samen met andere partijen zal invulling gegeven moeten worden aan het ecologisch netwerk. De doelen en maatregelen die een bijdrage leveren aan de realisatie van dit netwerk vallen onder dit thema.
- d. Toegankelijkheid: met een toenemende verstedelijking wordt de behoefte aan een toegankelijk landschap groter. Dit thema omvat alle doelen en maatregelen die hieraan een bijdrage leveren.

Met het voornemen wordt er een bijdrage geleverd aan de vier thema's. Zo wordt het landschap versterkt door de toevoeging van meer gebiedseigen natuur. Het oorspronkelijke karakter van de waal wordt hersteld middels de nevengeulen. Door de toevoeging van meer natuur ontstaat er ook meer vraag naar agrarisch natuurbeheer en worden meer bezoekers verwacht, dit zal bijdragen aan een economisch vitale regio. Het ecologische netwerk wordt middels de toevoeging van droge en natte natuur, aanzienlijk versterkt. Tot slot zorgen we voor een betere bereikbaarheid van het gebied door de aanleg van paden en een bezoekers vriendelijke soort grazers toe te passen.

Druten 2040

In de toekomst van Druten wordt er gekeken naar 2040, dit wordt gezien als de stip op de horizon. Door ver vooruit te kijken wil de gemeente Druten waarborgen dat ontwikkelingen binnen de toekomstvisie van de gemeente passen. Dit wordt gedaan aan de hand van acht pijlers:

1. Thuis in de dorpse gemeente Druten. Fijn wonen met goede voorzieningen in elk dop.
2. Gezond, sociaal en veilig samenleven. Druten heeft een gezonde samenleving waarin iedereen mee kan en mag doen. Er is genoeg ruimte om elkaar te ontmoeten.

3. Aantrekkelijk en duurzaam landschap. Een landschap dat er mooi uitziet en waar plaats is voor natuur, landbouw, recreatie, wonen, werken en duurzame energieopwekking.
4. Energieneutraal en klimaatbestendig. Samen met de regio zijn we voorbereid op klimaatverandering en leven we energieneutraal.
5. Sterke lokale economie. Een lokale economie met voldoende banen en een duurzame agrarische toekomst.
6. Goed bereikbaar en verkeersveilig. In 2040 kiezen we voor duurzame vervoersmiddelen en de kernen zijn goed bereikbaar naar en vanuit de regio.
7. Actieve samenwerking en dienstverlening. Door wederzijds begrip bouwen we samen aan de toekomst van Druten.
8. Druten in de regio. We werken samen met anderen en zetten in op onze profilering in de regio.

De ontwikkeling van de Drutensche Waarden is een aanvulling op Druten 2040. We creëren een aantrekkelijk en duurzaam landschap met ruimte voor recreatie, natuur en agrarisch beheer. De inrichting is klimaatbestendig en levert een bijdrage aan de wateropgaven in de regio. Door rekening te houden met doorstroommogelijkheden in de uiterwaarden en de toenamen aan kwel te voorkomen wordt er bijgedragen aan de wateropgaven. De natuurlijke en recreatieve toevoeging zorgen voor een sterkere lokale economie, horeca en agrariërs profiteren van de nieuwe inrichting. Doordat we in het voornemen streven naar natuurbeheer met betrokkenheid van lokale agrariërs e/o een agrarische natuurvereniging.

Ook Excluton krijgt een efficiëntere bedrijfsvoering met minder impact op de regio, middels de nieuwe haven.

De instandhouding van het Rodruza terrein zal bijdragen aan de profilering van de regio. Door de schoorsteen en een deel van de gebouwen die gerestaureerd worden.